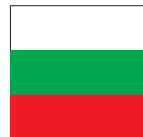
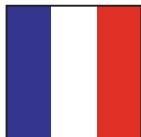

Интерактивна мултимедия за езикови практики

“Ресторант *Венеция*”

чтение
письмо
разбиране

Педагогическо ръководство
Доминик САДРИ-ФОР – Ери ПЛАЙН – Жан-Дьони ОСТЕР
Адаптиран превод на български език: Мария БРЕЗОЕВА

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Какво представлява DVD "Ресторант Венеция"	
1. 1. Цели на педагогическия инструмент «Ресторант Венеция»	стр. 3
1. 2. Описание на педагогическия инструмент "Ресторант Венеция"	стр. 3
1. 3. Към кого е адресиран педагогическият инструмент	стр. 5
1. 4. Трите нива на трудност	стр. 5
1. 5. На кои езици съществува до този момент	стр. 5
1. 6. Откъде може да бъде бесплатно изтеглен	стр. 5
2. Как да се използва DVD "Ресторант Венеция" за самообучение	
2. 1. Стартриране на софтуера, предложения за избор на различни дейности	стр. 6
2. 2. Покана за ресторант!	стр. 7
- Избор на сътрапезници между 12 младежи, които се представят накратко	
- Какво ще си поръчат	
2. 3. Упражнения за разбиране на другите: 16 информативни епизода	стр. 8
2. 4. Упражнения за разбиране на собствения характер: 12 поведенчески епизода	стр. 10
2. 5. Упражнения за четене и писане:	стр. 10
- 300 интерактивни упражнения в три нива на трудност	стр. 13
2. 6. Упражнения за четене и писане:	стр. 13
- 60 упражнения, които могат да бъдат и принтиранi	стр. 13
3. Съвети за използване, предназначени за преподаватели и обучаващи	
3. 1. Използване на DVD "Ресторант Венеция" при работа в група	стр. 17
3. 2. Още възможности, за да продължите	стр. 17
3. 3. Използване на DVD "Ресторант Венеция" за усъвършенстване на знанията по чужд език	стр. 19
3. 4. DVD "Ресторант Венеция": разширени педагогически цели	стр. 22
4. Основно използвана педагогика	
4. 1. Педагогика на "самостоятелното откриване"	стр. 23
4. 2. Педагогика на фасилитацията	стр. 24
5. Авторите и други техни педагогически и образователни инструменти	
5. 1. Авторите на DVD "Ресторант Венеция"	стр. 27
5. 2. Други педагогически инструменти от същите автори, които могат да бъдат изтеглени бесплатно	стр. 28
6. Мнения и опит на читателите	
	стр. 29

1. Какво представлява "Ресторант Венеция"

Ресторант *Венеция*" не е нито метод за изучаване на готварство, нито сборник с италиански рецепти, нито списък на най-добрите пицарии в Европа! Става въпрос за педагогически инструмент, представляващ **интерактивен софтуер**, предназначен за млади и по-възрастни хора, желаещи да усъвършенстват знанията си по роден или чужд език (френски, английски, немски, португалски, български или люксембургски)

с помощта на виртуално посещение, на виртуален ресторант, в много приятна компания.

1.1. Цели на педагогическия инструмент "Ресторант Венеция"

DVD-ROM "Ресторант Венеция" се радва на голям успех в различни образователни институции, центрове, вечерни курсове, тъй като дава възможност на хора, изпитващи образователни затруднения, да се справят по-лесно с проблемите на четенето и писането. Многото и разнообразни педагогически дейности, обединени от темата за една вечеря на младежи в пицария, дава възможност на всеки да търси решение на своите собствени образователни проблеми, в своето ниво, със собствен ритъм. Това се осъществява посредством епизоди, които представляват интерес за всеки един ползвател и го мотивират да се усъвършенства.

Една от целите на "Ресторант Венеция" е да предложи **привлекателен мултимедиен инструмент**, който би мотивирал желаещите да започнат да се учат да четат, да пишат, да смятат и същевременно с това да придобиват и знания за работа с компютър.

Друга цел на софтуера е да предостави възможност за **самостоятелно използване**, за индивидуализирано обучение под ръководството на учител или **за работа в група**.

При създаването на DVD-ROM "Ресторант Венеция" е работил екип от люксембургски, немски и френски преподаватели, психологи, възпитатели, социални работници и програмисти – в тясно сътрудничество с потенциалните ползватели.

Този DVD-ROM е адаптиран на английски, немски, френски, люксембургски, португалски и български език. Това дава възможност да се предлагат дейности и упражнения на всеки един от тези езици като роден или чужд.

Първата задача е обучаваният да бъде настърен да влезе в пицарията "Ресторант Венеция" и да открие приятели, с които може да хапне и да поприказва. Пицарията и Италия представляват обединяващи елементи в целия педагогически инструмент. Впрочем, **Италия е свързващото звено** в цялото DVD, тъй като италиански ресторани има навсякъде по света.

1.2. Общо описание на педагогическия инструмент "Ресторант Венеция"

След като се запознае с функционирането на DVD-ROM-а, обучаваният е поканен да се срещне с 12 младежи, разбира се, виртуално, които се представят по негов избор. От всички тях трябва да бъдат избрани 5 – тези, с които той би искал да сподели трапезата в един италиански ресторант.

Ето че обучаваният вече е в "Ресторант *Венеция*" – място, където се предлагат много образователни възможности в зависимост от целите, потребностите и защо не – от настроението. Той има възможност да „сърфира“ в различни опции без ограничения във времето и без необходимост задължително да спазва някакъв определен ред.

Предлагаме един пример:

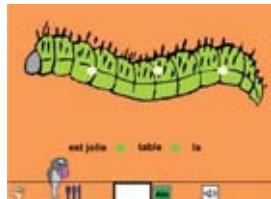
Тъй като нашият обучаван е на маса със своите петима виртуални приятели, той трябва да им помогне в избора на ястия. За целта е нужно да се съобрази с критериите за вкус и с финансовите възможности на всеки един от тях. Преди да направи поръчката, той трябва да разгледа менюто на ресторана. В него ястията са онагледени със снимки, последвани от кратки коментари – често много неочаквани и забавни, за да привлекат вниманието.

След като избере за сътрапезниците си съответните ястия, обучаваният все още на масата, може да се заинтересува, например, от телевизора или от картата на Италия, които са до него в залата. Той може да избере програма, документираща по интересен и хумористичен начин различни истории – тази на Ромео и Жулиета, на италианските вулкани, на разпространените спортове в Италия или дори тази за живота на древните римляни. **Ако избере картата** и кликне върху нея, ще му се предложи информация за най-хубавите градове и места на полуострова.

Ако се върне към масата, където са новите му виртуални приятели, той може да чуе дискусии по теми, които интересуват младите хора: родителският авторитет, джобните пари, училището, първата любов, приятелството, солидарността... Това представляват 12-те „поведенчески епизода“, в които се дискутират посочените проблеми под формата на скечове. Мненията на младежите често са противоположни. Това ще провокира обучавания и ще му даде **възможност да изрази мнение** пред групата, с която работи по това DVD, разбира се с помощта на преподавателя.

Към всеки епизод са **предложени няколко интерактивни упражнения**, съответстващи на определен проблем или свързани с темата на епизода. Обучаващият **може да избира** упражненията... те всички са атрактивни и оригинални, много често със забавен край.

1. 3. Към кого е адресиран педагогическият инструмент

DVD "Ресторант Венеция" е предназначен за:

- хора на различна възраст, които желаят да подобрят познанията си по четене, писане, смятане (емигранти и работещи в чужбина, малцинства в чужди държави);
- билингви, за които българският език не е майчин език;
- хора в неравностойно положение и хора с увреждания, неработещи жени, които имат желание да се обучават самостоятелно или дистанционно;
- младежи или възрастни, които желаят да упражняват изучаван вече чужд език;
- хора, които желаят да работят с компютър;
- учители, преподаватели, обучаващи и възпитатели, които работят с младежи или възрастни, изпитващи затруднения при писане и четене или са неграмотни;
- младежи, интересуващи се от разговор по срещани от тях проблеми (любов, пари, тревоги...) и, разбира се, много други...

4. Трите нива на трудност

Всички текстове в педагогическия инструмент са написани на лесен и разбираем език. Предложените упражнения са създадени в **3 нива на трудност**. А те са наистина много в DVD "Ресторант Венеция"- **300 интерактивни упражнения и 60, които могат да бъдат принтириани**.

Всеки от ползвателите може да открие своето ниво.

Първото ниво на DVD "Ресторант Венеция" съдържа упражнения, които имат за цел да поставят действително **основите на четенето**: разпознаване на букви, фонеми, думи, групи от думи, елементарни изречения.

Второто ниво на софтуера е адаптирано за обучавани, **които имат известни знания**, но срещат затруднения при четене, речникът им е беден и разбират не много сложни изречения.

Третото ниво е предназначено за обучавани, които **могат да четат**, но биха желали да усъвършенстват уменията си за разбиране и да подобрят бързината на четене.

1. 5. На кои езици съществува до този момент

След създаването на първоначалната версия на френски и немски език, DVD "Ресторант Венеция" е адаптиран впоследствие на английски, португалски, люксембургски и български език. Реализираните версии са свързани очевидно с говорещите тези езици, но предлагат също така

и **возможност за упражняване на чужд език**, изучаван вече в различна степен.

Леонардо да Винчи

Програма "Учене през целия живот" DVD "Ресторант Венеция" е един от многобройните образователни инструменти, създадени от Асоциацията Евро Кордиал и нейните партньори в рамките на различни европейски проекти.

Ние сме педагози и автори на образователни инструменти, които реализираме с подкрепата на ЕС, чрез проекти по програмите "Леонардо да Винчи" и "Коменски". Това ни позволява да предоставим създадените от нас образователни инструменти на преподаватели и обучаващи за безплатно изтегляне (без реклами или регистрация), чрез линк към нашия сайт. Повечето от **нашите инструменти съществуват на 4 езика** (английски, френски, немски и български), както последната версия на DVD "Ресторант Венеция - 3".

Нашият сайт и образователните ни инструменти са достъпни на интернет страницата на асоциацията ни: www.euro-cordiale.lu.

Списък с образователните инструменти, създадени от нас, в рамките на европейски проекти, е приложен в края на това ръководство.

2. Как да се използва DVD "Ресторант Венеция" за самостоятелно обучение

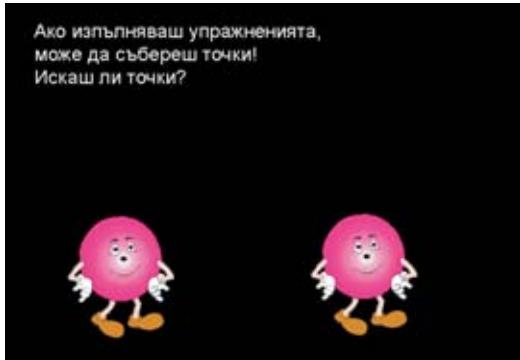
2.1. Стартриране на софтуера и избор на предложените дейности

В тази глава ще разберете как ползвателят може да работи със софтуера сам или в някаква форма на индивидуализирано обучение с преподавател. Следващата глава ще бъде предназначена за използване на софтуера в група, под ръководството на учител или обучаващ. Принципно, "Ресторант Венеция" е замислен за директна работа на ползвателите със софтуера, без чужда помощ. Въпреки това, тъй като е предназначен за хора с големи образователни затруднения или неграмотни, той успешно може да бъде приложен в различни форми на обучение и в съответствие с определено ниво на знания. Обучаващият ще окаже съдействие, особено в началото, за запознаване с различните дейности, упражнения и възможности.

Да предположим, че нашият ползвател никога не е работил с подобна програма. Още от самото начало той може да бъде напътстван.

За стартриране на програмата и ориентирате в нея, се предлага помощ веднага след първоначалните екрани, където **първо трябва да се кликне върху знамето**, съответстващо на избрания език и след това да се напише името на ползвателя. Задава се въпрос дали обучаващият желае да събира точки по време на различните упражнения, които ще изпълнява.

Известно е, че някои хора предпочитат да видят напредъка си чрез натрупване

1 на точки – това ги стимулира, а други „сърфират“ свободно, без желание усилията им да получат цифрово изражение.

При въпроса: "Работил ли си с тази програма?" обучаемият (ако е работил с тази програма) може да „премине напред“, като кликне върху първата фигурка и текста ("Да, познавам тази програма"). В този случай следващият екран му предлага да напише броя точки, които вече е получил, ако е пожелал да събира точки. Тогава бива поканен да избере дейност, която желае да продължи. Изборът е между 4 възможности:

1. да потърси помощ от папагала Коко, за да влезе в основната дейност (хранене в ресторант);
2. да избере малдежите, с които ще вечеря;
3. да стигне директно в пицарията и да има достъп до всички дейности;
4. да изпълни само упражнения.

Ако обучаваният кликне върху втория знак ("Не, аз не познавам тази програма), той ще бъде поканен от папагала Коко, който ще му помога, ако е необходимо през цялото време, да се запознае с основната част, която обяснява заглавието "Ресторант Венеция" – хапване в пицария.

Ако обучаваният реши „да следва“ папагала, той ще бъде въведен директно в центъра на темата, където ще присъства на обяд в пицария с приятели ...

На всеки еcran, включително и на начинния, **съществува възможност за "излизане"**! Една малка врата - , разположена в долната част, позволява във всеки един момент да се излезе от програмата, като същевременно се показва броя на получените точки, ако е направен този избор.

За напълно самостоятелна работа, обаче, друг вид помощ ще позволи на ползвателя да се ориентира в направените предложения.

Тази възможност може да бъде открита под формата на малко лого или символ в долната част на екрана - .

2.2. Покана за ресторант!

- Избор на сътрапезници между 12 младежи, които се представят накратко

Като червена нишка в целия педагогически инструмент се явяват срещите и разговорите в ресторанта. Най-напред обаче е необходимо да се изберат сътрапезниците. **За целта трябва да се кликне върху экрана, който предлага да се направи този избор.**

Измежду 12 младежи **трябва да се изберат 5**, като тук е предоставена възможност да се прочете или чуе описание на всеки един от тях. За да се направи този избор, трябва **да се кликне върху избран портрет**.

Съществува и вариант **да се принтират тези описания**, което дава повече възможности и разнообразява работата с тях (вж. 3. 2. Още възможности, за да продължите).

Ето един от тези фишове-описания :

Моето име е Мария. На 15 години съм. Аз съм българка от Варна. Баща ми е шофьор на автобус, а майка ми е акушерка. Обичам да карам колепо. Често пораса искам да се занимавам с животни.

Избраната компания

За следващ избор кликни тук

Изберете пет души с който ще отидете на обяд!

При кликване върху "За друг избор, кликнете тук", се отваря оранжево поле и в него обучаваният трябва да напише името на избрания младеж – и така... до избора на петима. Портретите на избраните младежи ще се появят първо вляво от оранжевото поле, а след това – около масата, в ресторанта.

Поръчка в ресторант

Тъй като нашият обучаван споделя вечерята си със своите виртуални приятели, той трябва да им помогне в избора на ястия. Ако в този момент прецени, че има **съмнения по отношение на избора**, може да се върне назад, като кликне върху „Представяне на младежите – долу, вляво и след това да се върне в ресторанта, кликвайки върху приборите – отново долу, вляво.

Фактът, че е избрали своите сътрапезници, предполага, че ползвателят е прочел или чул, но най-вече разbral описането им. След това от значение са приликите или разликите с тях... Това е проблем, който би могъл да бъде повод за различни дискусии в групата. (вж. част 3.2. Още възможности, за да продължите).

2.3. Упражнения за разбиране на другите: 16 информативни епизода

В ресторант има телевизор и карта на Италия. Това са двата източника на достъп до информативните епизоди.

Телевизорът

Чрез кликане върху телевизора, на обучавания е предоставен **избор от 8 "програми"**, които се сменят, благодарение на зеления бутон:

- Ромео и Жулиета;
- Вулкани (как действат вулканите и особено тези в Италия);
- Римската империя (Древен Рим);
- Венеция и нейният изключителен начин на изграждане;
- Спортът в Италия (футбол, колоездене, автомобилен спорт, ски);
- Езерата на Северна Италия;
- Ваканция в Сиена;
- Помпей.

Всяка от тези теми е богато илюстрирана с рисунки и снимки. Текстовете са от ниво 2 или 3.

Някои от екраните на всяка „програма“ предлагат упражнения.

Езерото Лугано

Достатъчно е да се кликне върху молива в жълтото поле - в долната част на экрана, за да се избере желаното ниво (1, 2 или 3).

На илюстрацията вдясно, предложение за избор на спорт и съответните упражнения - моливът в жълтото поле!

При римляните от времето на Цезар
(закачка с мишка).

Картата на Италия

На стената в ресторантa се намира **карта на Италия**, чрез която могат да бъдат избрани най-хубавите градове и места на полуострова. Това е вторият източник на информативни епизоди:

- Милано;
- Венеция;
- Петте земи;
- Пиза;
- Флоренция;
- Рим;
- Неапол;
- И..Сицилия!

Градовете са илюстрирани с красиви снимки и представени по забавен начин, на разбираем език.

При всеки екран ползвателят **може да се върне**, ако желае, в ресторантa и да **започне изпълнение на друга дейност** (чрез кликане върху трите прибора -) или пък **да изпълнява упражнения**, които може да избира в съответствие с определени цели (чрез кликане върху зеленото поле с буквите Абв -).

Целта, разбира се, е да се открие информация, представена по разбираем и забавен начин, свързана с темите на тези епизоди, но същевременно и да се направят упражнения за четене и разбиране. Така всъщност се изграждат **умения за търсене на желана информация** в рамките на целта „Намиране на информация в текст“.

2.4. Упражнения за разбиране на собствения характер: 12 поведенчески епизода

До **поведенческите епизоди** може да се стигне от ресторантa, като се кликне в долната част на еkrana, върху логото с 3 фигури. Изборът е между следните епизоди:

- **Училище:** За тези, които се отегчават, страхуват се от учителите, от лошите оценки, от родителите, от съученици, които ги малтретират, но и за тези, които обичат училището....
- **Любов:** Ромео и Жулиета - модел за подражание?
- **Пари:** ... джобни. За тези, които уместят да спестяват, и за тези, които харчат без сметка!
- **Приятелство:** Тя чака в ресторантa, но приятелят ѝ не идва...
- **Хранене:** За тези, които не ядат каквото ѝ да е, както и за тези, които са на диета...
- **Профессионално ориентиране:** полицай, секретарка, механик, сервитьор, футболист. И ако все пак не си намериш работа...
- **Баща:** Най-общо за родителския авторитет ...и разрешението да се прибираш след полунощ!
- **SMS:** Случайно пристигнало съобщение...с любопитна информация!
- **Секс:** Сексуален тормоз, романтика, хомосексуалност...
- **Насилие:** Рекет в училище, насилие върху...
- **Солидарност:** Размисли на сътрапезниците, след като просяк е поискан малка сума пари от тях....
- **Безпокойство:** Агресия, кражби, разни фобии... предизвикващи страх!

Тези теми са избрани, тъй като представляват интерес за младите хора. Понякога диалозите изглеждат крайни, но това е така само на пръв поглед. Те са такива, за да дадат повод за дискусия сред членовете на групата (на класа). При самообучение тези диалози, които са представени като текст и са озвучени, **могат да бъдат прослушвани многократно**. Необходимо е само да се кликне върху изображението на високоговорителя.

По този начин диалозите могат да бъдат използвани като упражнения за разбиране на чужд език, например, като първоначално се прослушват, без да се чете текста, а след това – с прочит.

DVD "Ресторант Венеция" е педагогически инструмент, който дава възможност на преподавателя да открие своите ученици в друга светлина, позволявайки им да **изразяват лично мнение** по различните предложени теми.

2.5. Упражнения за четене и писане:

- **300 интерактивни упражнения в три нива на трудност**

DVD "Ресторант Венеция" е също така педагогически инструмент, който позволява на преподавателя да **индивидуализира** работата с учащите, посредством многобройните интерактивни упражнения.

Самият обучаван също може да работи по свой индивидуален начин, като направи своя **избор между 300 упражнения**, които предлагат възможности за усъвършенстване на четенето, писането и разбирането; за ориентиране в пространството и времето; за запаметяване и сравняване.

Всички тези интерактивни упражнения, представени в три нива на трудност, са разнообразни, озвучени, придружени от интересни музикални епизоди, завършващи със забавна закачка. По свое желание обучаваният може да потвърди резултата, отразяващ знания му, посредством точките, които получава при верен отговор.

Достъпът до интерактивните упражнения е възможен по няколко начина:

1. При **екрана, представляващ зала в ресторант**, където са седнали приятелите, директният достъп до интерактивните упражнения се извършва чрез **зеленото поле с лого - Абв**.

2. **Когато се намирате на экрана, следващ экрана с избора на точки**, Ви се предлагат 4 възможности за по-лесно ориентиране в софтуера. В **долната дясна част** се намира списък с целите на предлаганите упражнения, откъдето имате достъп до желаното упражнение, в зависимост от избраната от Вас цел.

3. **При изпълнението на много други дейности** също може да имате достъп до упражнение, отново чрез **зеленото поле с лого Абв**, което се намира долу, вдясно или чрез **жълтото поле с изображение на молив - АБВ**.

При вече споменатия экран, който виждате вдясно, следвайте тези стъпки:

- чрез кликане върху карето в **долната дясна част** ще откриете **списък с педагогическите цели** на предлаганите упражнения;
- чрез кликане върху една от тези цели ще стигнете до нов экран – със **списък на подцели**;
- след избор на подцел, при кликане, ще се появят **имената на упражненията и съответните нива на трудност**;
- отново чрез кликане можете да изберете **упражнение от желаното ниво!**

В лявата част са намират **интерактивните упражнения**, а в дясната – са описани **упражненията, които могат и да бъдат принтираны**. Те също са в три нива на трудност, както интерактивните.

Цели, нива и съдържание на
300 интерактивни упражнения

The image displays two windows. The left window is titled 'ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ГРАФИЧНА ФОРМА' (Determining Graphic Form) and contains four tasks labeled L1 to L4. The right window is titled '11. Разползване буквите от алфабета (главни и малки букви)' (Using letters from the alphabet (capital and small letters)) and shows a list of 60 tasks with checkboxes. Both windows have arrows at the bottom for navigation.

СПИСЪК НА УПРАЖНЕНИЯТА

I. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ГРАФИЧНА ФОРМА

- I. 1. Разпознаване на буквите от азбуката (главни и малки букви)
- I. 2. Умение за ползване на азбучния ред
- I. 3. Разграничаване на фонеми и букви
- I. 4. Откриване на графичното изобразяване на чут откъс (дума, група от думи, фраза)

II. РАБОТА ВЪРХУ ЛЕКСИКАТА

- II. 1. Идентифициране на прости думи, сложни думи и групи от думи
- II. 2. Възстановяване на думи и групи от думи
- II. 3. Идентифициране на синоними и близки по смисъл думи
- II. 4. Идентифициране на думи с противоположен смисъл

- III. 1. Разбиране смисъла на думата, на групи от думи, на кратки и прости изречения
- III. 2. Възстановяване на прости изречения
- III. 3. Подготовка за четене
- III. 4. Свързване на текст с илюстрация
- III. 5. Намиране на информация в текст

IV. УСВОЯВАНЕ НА ПРАВОПИСНИ И ГРАФИЧНИ НОРМИ

- IV.1. Буктуване
- IV. 2. Умения за трансформиране на думи с определена цел
- IV. 3. Умения за откриване и писане на прости думи
- IV. 4. Разграничаване на омофони

V. СРАВНЯВАНЕ - ОРИЕНТИРАНЕ -ЗАПАМЕТЯВАНЕ

- V. 1. Ориентиране в пространството
- V. 2. Ориентиране във времето
- V. 3. Сравняване
- V. 4. Запаметяване (думи или групи от думи)
- V. 5. Умение за концентриране

Всяко упражнение е озаглавено и често заглавието съдържа забавен, хумористичен елемент, което позволява то да бъде запомнено по-лесно. Така се предизвиква интерес – да се открие какво се крие зад него. Упражнението е и много по-запомнящо се, отколкото ако е обозначено с някаква цифра... Безспорно всеки ще запомни упражнението „Улови ме, ако можеш“ и едва ли ще се досети, че става въпрос за упражнение номер (80).

Едно упражнение може да принадлежи на различни подцели в зависимост от нивото на трудност

В таблицата на подцелите, например II. 2., след заглавието на упражнението се намират 3 полета, където е отбелязано нивото на трудност. Най-често се предлагат **3 нива на трудност** за всяко упражнение, но има и случаи, при които съществуват само едно или две нива. Тогава, след упражнението, в скоби, е отбелязано предлаганото ниво в тази подцел. Това означава, че липсващото упражнение съществува, но в друга подцел в по-ниско или по-високо ниво. Така например, в II. 2. може да бъде открито упражнението „Музикални инструменти“ от ниво 2. В това ниво упражнението съответства на подцел II. 2., която е „Възстановяване на думи и групи от думи“. На ниво 1 това упражнение, адаптирано за ниво I, има за цел „Идентифициране на прости думи, сложни думи групи от думи“ (I.1.). Адаптирано за ниво 3, същото упражнение съответства на подцел III. 4. „Свързване на текст с илюстрация“. Упражнението може да бъде открито и в ниво 3, в подцел IV. 3.: „Умения за откриване и писане на често срещани думи“, тъй като в ниво 3 задачата е да се пишат думи, което е по-трудно от задачите в ниво 2 и 1.

Педагогическият инструмент „Ресторант Венеция“ може да бъде успешно използван за **упражняване и усъвършенстване и на чужд език**. Например, един френскоговорящ, изучаващ някой от следните езици: английски, немски, португалски или български, има възможност да използва тези упражнения на съответния език.

2. 6. Упражнения за четене и писане, които могат да бъдат и принтираны - 60 упражнения в 3 нива на трудност

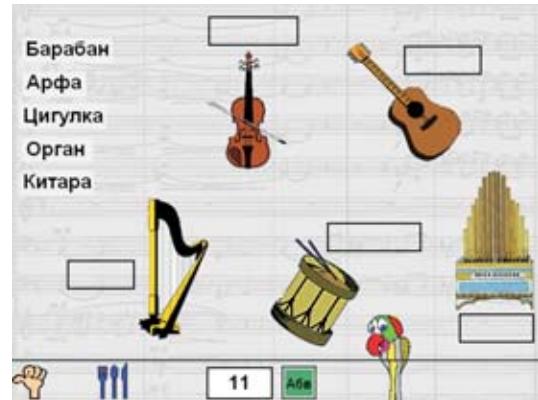
Това е серия от 60 упражнения, които могат да бъдат изпълнявани на компютъра, но по-интересното е, че могат да бъдат принтирани. Те са предложени също в 3 нива на трудност, заедно с поправка. До тях може да се достигне чрез символ на принтер, разположен на екрана с упражненията или - кликвате с десен бутон върху иконата на DVD „Ресторант Венеция“, избирате Преглед (Explore) и там откривате „60 упражнения“. Групирането на педагогическите цели и подцели е същото като за интерактивните упражнения:

Упражненията от 1 до 20 са от ниво 1, от 20 до 40 - ниво 2 и от 40 до 60 - ниво 3.

В началото на всяко упражнение е посочено :

- номер на упражнението;
- различни цели;
- неговото ниво на трудност;
- заглавие;
- поле за оценка (за предпочитане самооценка) на обучавания;
- указание.

Тези упражнения могат да бъдат изпълнявани и **без да бъдат принтираны** с опциите „копирай“ и „постави“. Друга възможност е предложените варианти за попълване **да бъдат преписвани** по преценка на самия обучаван или на обучаващия, чрез преместване на думи и поставяне под съответните илюстрации. Вариантите на работа са разнообразни. Ето една серия от 3 упражнения, в три нива на трудност.

УПРАЖНЕНИЕ 7

Цели: II 1. Идентифициране на прости думи, сложни думи и групи от думи

II. 2. Възстановяване на думи и групи от думи

III.4. Свързване на текст с илюстрация

IV.1. Усвояване правописа на дадени думи

Ниво на трудност: I

Заглавие: **Липсващата буква...**

Оценка:

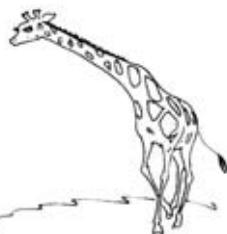
Указание: Открий името на всяко животно с помощта на рисунките и напиши липсващата буква!

Ж_РАФ

ДРА_ОН

З_ЕК

К_Н

КО_ЕНУРКА

Иллюстрации Катрин Бомон

КО_КА

УПРАЖНЕНИЕ 27

Цели: II 1. Идентифициране на прости думи, сложни думи и групи от думи

II. 2. Възстановяване на думи и групи от думи

III.4. Свързване на текст с илюстрация

IV.1. Усвояване правописа на дадени думи

Ниво на трудност: 2

Заглавие: Липсващата буква...

Оценка:

Указание: Открий името на всяко животно с помощта на рисунките и напиши липсващата буква!

P_ _И

ГУ_ _Р

КО_ _ОШКИ

К_ _ЛЕ

ЗЕ_ _А

МА_ _УНА

М_ _КА

Иллюстрации Катрин Бомон

УПРАЖНЕНИЕ 47

Цели: II 1. Идентифициране на прости думи, сложни думи и групи от думи

II. 2. Възстановяване на думи и групи от думи

III.4. Свързване на текст с илюстрация

IV.1. Усвояване правописа на дадени думи

Ниво на трудност: 3

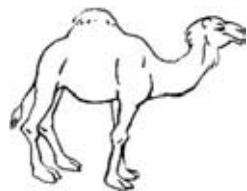
Заглавие: **Липсващата буква...**

Оценка:

Указание: Открий името на всяко животно с помощта на рисунките и напиши липсващата буква!

ГАР__

С__Н

ПА__АЛ

ЛЕ__

К__А

АНТИ__А

Г__Б

Иллюстрации Катрин Бомон

К__РИЧКА

3. Съвети за използване, предназначени за преподаватели и обучители

3.1. Използване на DVD „Ресторант Венеция“ при работа в група

Макар и първоначално замислен като **самоучител**, DVD "Ресторант Венеция" може да бъде използван със същия успех и при **обучение в група** (в клас), в различни форми на обучение.

Работа с DVD "Ресторант Венеция" при идивидуализирано обучение

Тази програма е особено добре пригодена за индивидуализирано обучение в група. Например, в един клас или група когнитивните проблеми са толкова, колкото и обучаваните. Има и такива проблеми, които са общи за всички участници...

Основно затруднение, както при всички мултимедийни продукти, би било за всеки обучаван да бъде осигурен **компютър**. Тогава всеки би могъл да работи сам, да установи собствените си проблеми и затруднения и да се упражнява в ритъм, удобен за него.

Работа с DVD "Ресторант Венеция" при обучение в група

Но дори и в случай, че не се разполага с компютри или компютърна зала, проблемът може да бъде преодолян. Преподавателят може да използва **видеопроектор**. Всеки участник ще направи равносметка на срещнатите от него трудности, а преподавателят ще избере общите проблеми, които ще бъдат упражнявани и обяснявани. Избраните теми ще бъдат разработвани с помощта на видеопроектора, като отговорите на упражненията бъдат давани от участниците в определен ред.

3. 2. Някои предложения за по-пълноценно използване при работа в група

Работата с DVD „Ресторант Венеция“ в група (клас) има своите предимства, тъй като дейностите и упражненията **могат да бъдат обогатени и разширени**. Ето само няколко предложения, тъй като сме сигурни, че самите преподаватели ще открият още много и различни възможности за приложение!

- Избор на сътрапезници в ресторана

Измежду 12 младежи, **трябва да се изберат 5**. За целта е предложено **описание на всеки един младеж**, което може да бъде **прочетено** или **прослушано**, след като се кликне върху съответния портрет.

Тези описания могат да бъдат също така **принтирали** и използвани с различни задачи. Така например, на групата може да бъде зададен въпрос: "Какво е общото между тези младежи?", да им бъде поставена задача да ги групират в зависимост от националност, говорим език, възраст, сходни интереси и т.н.

Фактът, че е направен избор от участниците в групата, означава, че те са прочели, прослушали, но най-вече разбрали описанietо на младежите. След това са направили своя избор – било по сходни интереси или пък според различията Това би могло да бъде изходна точка за разговор или дискусия в групата..

Тази част от педагогическия инструмент (Представянето на 12- младежи) може успешно да бъде използвана в най-различни варианти.
Ето няколко предложения :

1. На всеки участник от групата (класа) може да бъде раздаден **фиш** със следната или подобна таблица, в която **да се попълни писмено запомнената информация** за всички или за няколко от 12-те младежи:

Име	Националност	Професия на бащата	Професия на майката	Хоби/Любимо занимание	Какъв иска да стане
1					
2					
3					

Тази таблица позволява да се групира цялата информация за младежите.

При наличие на видеопроектор, в зависимост от целта на упражнението, от обучаваните може да се иска **само да прослушат текста; да прослушат и да прочетат текста; само да прочетат текста**, а след това да попълнят таблицата. Задачите могат да се изпълняват индивидуално или при работа в по-малки групи. Текстовете биха могли да бъдат използвани и за **диктовка** или за **превод**, ако става въпрос за чуждоезиково обучение.

След попълване на таблицата могат да се предложат следните дейности:

- **да се изрази мнение** от всеки коя от споменатите професии му харесва най-много или най-малко и да се мотивира избора му;
- **да се изгответи списък на професиите** по азбучен ред;
- **да се изкаже мнение** от вски относно това кой е най-симпатичният или най-антипатичният от 12 младежи, според него, и това мнение да се обоснове;
- **да се направи списък на страните или на градовете**, от които са различните младежи;
- **градовете да бъдат посочени на картата** на Европа;
- **да се разкаже** онова, което ползвателите на DVD-то знаят за тези страни или градове.

2. Като упражнение за четене обучаваните могат да се упражняват да четат добре чрез представянето на някой от на младежите по собствен избор. **Друг вариант** е запис на прочита на текста, прослушване, откриване на грешки при произношението, сравняване с прочита от DVD -то и т.н.

Тези записи могат да бъдат използвани **за създаване на нова мултимедийна версия**, в която гласовете от оригиналното DVD ще бъдат заместени с тези на обучаваните. Това би увеличило интереса и мотивацията на участниците в обучението. Разбира се, тази версия ще бъде само за използване в самата група. Всичко това е много лесно изпълнимо. Ето как :

Копирайте софтуера върху твърдия диск;

- Направете звукови записи и ги запазете във формат WAV! Това е единственият разпознаваем формат в програмирането!
- Дайте следните имена на файловете: *Claudia -01, Robert- 02, Anna 03, Christine 04, Patrik 05, Paul 06, Christian -07, Fatima 08, Maria 09, Max 010, Mohamed 011, Sandra 012*
- Копирайте тези файлове в : „Представяне на младежите“ **Внимание:** при тази манипулация оригиналните гласове ще бъдат изтрити!

3. За писмени упражнения - с помощта на преподавателя, ако е необходимо, обучаваните могат да напишат подобен текст за собственото си представяне, за представяне на някого от групата или дори на самия преподавател, използвайки същата систематизирана информация, с която са представени младежите.

- Предложения за използване на поведенческите епизоди

Предложените диалози могат да бъдат разиграни като малки скетчове или да бъдат използвани като **база за импровизация**. Това зависи от индивидуалните особености на всеки един от обучаваните или от същността на упражнявания езиков проблем.

Възможно е също така да се потърсят и **други теми**, които да бъдат дискутиирани съвместно с участниците, да бъдат съчинени диалози и дори да бъдат създадени нови персонажи с противоположни мнения и защо не новите диалози да бъдат разиграни в групата.

3. 3. Използване на DVD "Ресторант Венеция" за запознаване с нови езици или упражняване на изучаван вече чужд език

Тъй като повечето от текстовете и диалозите са представени в **писмен вид** и под формата на **звукови записи**, могат да се правят писмени и устни упражнения и да се преминава от един език в друг. Например, даден епизод може да бъде прослушан (като съществува възможност същевременно да бъде прочетен) на роден език, след това на друг чужд език, който искаме да усъвършенстваме. Дейностите могат да бъдат изпълнени и в обратен ред, за да установим уменията си за слушане с разбиране.

DVD "Ресторант Венеция" предоставя на обучаваните възможност да се запознаят и с други езици, някои от които може би никога не са чували. Например, би било интересно да бъде избран **език, който обучаваните не познават**, обаче да им бъде възложено да групират информация, според която могат да разберат, „да отгатнат“ на този език. Това упражнение би било интересно и полезно дори ако участниците срещат затруднения при четене и разбиране на роден език. Този вид дейност изисква възможност **умения за ориентиране, сравняване, асоцииране** и позволява извлечане на някои принципи за преминаване от един език към друг. Например, владеейки в известна степен френски език, обучаваните могат да разпознат думи от английски, ориентирайки се по първите срички. По-лесно могат да бъдат разпознати по-дълги и по-сложни думи, отколкото кратки и по-често използвани. Може да бъде направено упражнение, при което се слуша текст на чужд език, а на роден език се отбелзват думите, които са разпознати.

Друга възможност е **принтирането на текст** (от частта *Представяне на младежите* или *Информативните епизоди*) на всички езици, включени в DVD-то (френски, немски, английски, български). След това **различните текстове могат да бъдат сравнени**, а участниците да отбележат думите от различните езици, които си приличат.

Като се има предвид наличието на българска версия, може да се постави въпрос за различните езикови групи, например, да бъдат потърсени други европейски езикови групи и т.н.

На следващите страници са показани 2 примерни таблици от този вид, чиито текстове са част от предложеното DVD.

1. Три младежи се представят (Клаудия, Роберт и Ана).
2. Три хранителни продукта: гъби кафе еспресо портокалов сок.

Présentation de trois jeunes- Представяне на трима младежи

	Français	Anglais	Allemand	Bulgare
	Claudia	Claudia	Claudia	Клаудия
	Mon nom est Claudia et j'ai 21 ans. Je suis allemande. Je suis née à Berlin. Mon père est ouvrier et ma mère est vendeuse dans un magasin. Ils sont divorcés. Mon hobby est le sport. Je voudrais être coiffeuse.	My name is Claudia and I'm 21. I am German, I was born in Berlin. My father is a worker, my mother works as a shop assistant. They are divorced. My hobby is sport. Later, I would like to be a hairdresser.	Mein Name ist Claudia und ich bin 21 Jahre alt. Ich bin Deutsche und in Berlin geboren. Mein Vater ist Arbeiter und meine Mutter ist Verkäuferin. Sie sind geschieden. Mein Hobby ist Sport. Ich möchte gerne einmal Frisöse werden	Казвам се Клаудия и съм на 21 години. Аз съм германка. Родена съм в Берлин. Баща ми е работник, а майка ми е продавачка. Те са разведени. Хобито ми е спортът. Бих искала да стана фризьорка.
	Je m'appelle Robert et j'ai 20 ans. Je suis né à Paris et je suis français. Je vis dans un foyer. Je m'intéresse à tout ce qui est culturel. Je veux devenir peintre en bâtiment.	I'm Robert, and I'm 20 years old. I was born in Paris, so I'm French. I live in a home for young people. I'm interested in anything to do with culture. I want to be a house painter.	Mein Name ist Robert und ich bin 20 Jahre alt. Ich bin in Paris geboren und lebe in einem Heim für Jugendliche. Interessiert bin ich an Kultur. Später möchte ich einmal Anstreicher werden.	Казвам се Роберт и съм на 20 години. Роден съм в Париж и съм французин. Живея в общежитие. Интересувам се от всичко, свързано с култура. Бих искал да стана боядзия.
	Bonjour ! C'est moi Anna! J'ai 18 ans et je suis luxembourgeoise. Mon père est routier et ma mère femme au foyer. Ma passion, c'est la lecture. Je veux travailler dans la police.	Hello, my name's Anna, and I'm 18. I am from Luxembourg. My father is a lorry driver and my mother stays at home. I love reading. I would like to join the police force.	Hallo, ich bin Anna. Ich bin 18 Jahre alt und Luxemburgerin. Mein Vater ist Kraftfahrer und meine Mutter Hausfrau. Ich lese sehr gerne. Polizistin möchte ich gerne mal werden.	Добър ден! Аз съм Анна. На 18 години съм и съм от Люксембург. Баща ми е шофьор, а майка ми е домакина. Моята страсть е четенето. Искам да работя в полицията.

Хранителни продукти

Français	Anglais	Allemand	Bulgare
<p>Champignons</p> <p>Les champignons poussent dans les forêts et dans les prés.</p> <p>Aujourd'hui, on cultive la plupart des champignons.</p>	<p>Mushrooms</p> <p>Mushrooms grow wild in woods and fields.</p> <p>Nowadays, most mushrooms that we eat are cultivated.</p>	<p>Champignons</p> <p>Champignons wachsen wild auf Wiesen und in Wäldern.</p> <p>Die meisten Champignons, die wir verzehren, sind jedoch Zuchtchampignons.</p>	<p>Гъби</p> <p>Гъбите растат в горите и на полето.</p> <p>Днес повечето гъби са култивирани.</p>
<p>Expresso</p> <p>Café à l'italienne servi en petite quantité dans de petites tasses.</p> <p>Il est généralement fort et recouvert d'une fine couche de mousse.</p>	<p>Expresso</p> <p>Italian-style coffee served in very small cups.</p> <p>It is usually strong and covered with a slight froth.</p>	<p>Expresso</p> <p>Espresso ist eine italienische Spezialität, die in kleinen Mengen und in kleinen Tassen serviert wird.</p> <p>Es ist im Allgemeinen stark und mit einem feinen Schaum gedeckt.</p>	<p>Еспресо</p> <p>Италианско кафе, сервирано в малки количества и в малки чаши.</p> <p>Обикновено на повърхността има фин пласт пяна.</p>
<p>Jus d'orange</p> <p>Le jus d'orange est fait à partir d'oranges bien mûres.</p> <p>Les oranges apportent des vitamines et surtout de la vitamine C qui donne de l'énergie.</p>	<p>Orange juice</p> <p>Orange juice is made with ripe oranges.</p> <p>Oranges give you vitamins, and especially vitamin C which is very good for you</p>	<p>Orangensaft</p> <p>Orangensaft wird aus reifen Orangen gemacht.</p> <p>Die Orangen beinhalten Vitaminen, besonders Vitamin C, das Energie gibt.</p>	<p>Портокалов сок</p> <p>Портокаловият сок е направен от добре узрели портокали.</p> <p>Портокалите съдържат витамиини и главно витамин С, който дава енергия.</p>

3.4. DVD "Ресторант Венеция"- разширени педагогически цели

1. Упражнения за по-добро четене, писане и разбиране (списък на подцелите стр. 15 в това ръководство)

2. Упражняване за четене и разбиране на документация с помощта на интерактивни текстове

- 2.1.Запознаване и ориентиране в разнообразна документация
- 2.2.Четене и разбиране на документация (текст и илюстрации)
- 2.3.Определяне на основните елементи на документацията, предоставена под формата на текст, фотографии, рисунки, картини...

3. Упражняване на умения за анализ на дадена ситуация, заемане на позиция и аргументиране с помощта на поведенчески епизоди

- 3.1.Разбиране на писмен или устен диалог, разговор между събеседници
- 3.2.Анализиране на ситуация, посредством диалози, заемане на определена позиция
- 3.3.Заемане и аргументиране на позиция
- 3.4.Умения за владене на глас и поведение
- 3.5.Използване на собствен опит в дадена ситуация

4. Упражняване на умения за съобразяване с различни критерии при даване на поръчка в ресторант, при различни ситуации

- 4.1.Ориентиране в по-сложен документ - Меню в ресторант - Продукти
- 4.2.Анализиране на ограничения, които трябва да доведат до определен избор
- 4.3.Четене и разбиране на документация (текст и илюстрации)
- 4.4.Преценяване и изчисляване на дадена сума, в зависимост от възможен избор с практическа цел
- 4.5.Откриване в документ на трудно различими или трудно достъпни на пръв поглед елементи

4. Основно използвана педагогика

На следващите няколко страници са представени **основните педагогически принципи**, които са в основата на **всички образователни инструменти**, на които сме автори. Това обяснява факта, че са използвани примери от DVD "Ресторант Венеция", но също така и от други образователни инструменти, създадени от нас, всички **свободно достъпни за изтегляне от нашия сайт www.euro-cordiale.lu**. Тяхното описание в списък се намира в края на това ръководство.

4. 1. Педагогика на “самостоятелното откриване”

Вероятно неведнъж в ежедневието или в клас Ви се е случвало следното: показвали са Ви как се прави нещо, обяснили са Ви как да го правите, евентуално още веднъж са Ви показвали (по същия начин), отново са Ви обяснили (разбира се по абсолютно същия начин) и ... Вие, въпреки това, не сте успели да се справите. Дали сте толкова неспособен (а)? Не! По-скоро начинът, по който са Ви обяснили или начинът, който са Ви показвали, „не Ви говори нищо“. Така например, можете да си мислите за някое обяснение, че звучи „все едно се говори на китайски“. А по-късно, за същото нещо, „сякаш Ви просветва“. Изведнъж Вие разбирате как да действате, какво да правите по свой собствен начин, със своя собствена стратегия, която от своя страна може би е абсолютно неразбираема за някой друг! Вие сам сте намерили най-добрия начин да се справите – единственият – поне за Вас. Резултатът? **Никога няма да забравите това, което сте открили самостоятелно!**

Много хора научават по-добре и по-лесно това, до което са достигнали сами. Освен това, извън нашето обучение в клас, по-късно – в живота, трябва да научим още много неща чрез личен опит, като изprobваме и грешим (**принципът проба-грешка**). Например, когато сме в кухнята, може да има изненада: „Сладкишът прегоря! Трябва да се пече по-малко време!“. И така докато установим точното време и температура за най-добър резултат.

А само като си помислим колко много неща трябва да усвоим при постъпване на нова работа! И колко много от тях сме овладели само два месеца по-късно....

Следователно, „**самостоятелното откриване**“ е доказана практика, която човек използва през целия си живот! В такъв случай си струва да се упражняваме в най-различни ситуации. А да не говорим за това какво удовлетворение носи усещането от придобита независимост, благодарение на тези техники!

Ето защо, във всички педагогически инструменти, създадени от авторите на DVD "Ресторант Венеция", „самостоятелното откриване“ заема достойно място.

Например, в образователния инструмент за логическо мислене и когнитивно развитие "УМЕНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ"(^(*)) **всеки участник търси своето собствено решение** на даден проблем в зависимост от своите собствени възможности за възприемане и разсъждаване. Много често участниците трябва да формулират, следователно да открият и самото указание, при упражнения, представени под формата на рисунка или схема, тъй като са предназначени и за обучаеми, които имат проблеми с четенето.

Въщност, указанията за решаване на задача са обикновена практика в училище, но в ежедневието или в професионалния живот много често човек сам трябва да открие какво е необходимо да направи, както и това кой е най-добрият начин за постигане на целта. Тогава защо да не започнем да се упражняваме за тези предизвикателства още по време на своето обучение?

Също така, в образователния инструмент "900 упражнения за професионална комуникация ^{**}" обучаемият е поставен в професионална или в ежедневна ситуация, в която **сам трябва да открие** (в съответствие със своя собствен опит и умения за дедукция) елементите, които са му необходими.

По същия начин в DVD "Ресторант Венеция" и в "Добре дошли в Графовил" указанията и задачите към упражненията са предложени само ако обучаемият има желание да се запознае с тях, като кликне или върху *папагала Коко* за "Ресторант Венеция", или върху *SOS* за "Добре дошли в Графовил" – отново, за да се предостави по-голяма възможност за самостоятелно откриване. Насоките и предложението за помощ също са ориентирани към самостоятелно откриване на задачата и нейното решаване. А в "Добре дошли в Графовил" е предложен и личен бележник, в който всеки може да отбележи своите „открития“. Накрая този бележник ще представлява една собствена граматика, със собствените, специфични проблеми и техните решения.

4.2. Педагогика на фасилитацията

Има методи, които, в стремежа към яснота, противопоставят на едно и също място два елемента. Това може да доведе до объркане по аналогия (или по подобие) и всъщност да създаде повече усложнения, отколкото яснота. По този начин обикновено се постига обратния ефект – объркане и затруднение – точно обратното на улеснение (fasilitacija) за обучавания. Ето един пример – семантизация на нова лексика при обучение по чужд език чрез антоними. Обучаемият запомня думите, означаващи ляво и дясно, например, но когато трябва да ги използва – не се сеща коя от тях точно е *ляво* и коя *дясно*. Много са примерите с омофонията и т.н.

Педагогиката, която ние зачитаваме и използваме в нашите образователни инструменти, е тази на истинската фасилитация (улеснение). Убедени сме, че човек по-трудно учи, когато е затормозен и затруднен и че **обучението трябва да е достъпно и приятно**, доколкото е възможно за този, който иска да учи. Така резултатите са по-добри и за хора, които нямат желание или са загубили желание да продължават да учат.

Принципите, на които ние държим от педагогическа гледна точка, не са нито много, нито особено сложни и могат да бъдат обобщени по следния начин:

- Ограничаване до най-важното

Всеки от нас е попадал на документ, обременен с информация, която ни е било трудно да разберем. По тази причина остава неясно каква точно е задачата. Ако в някои упражнения указанията не са съвсем точно формулирани, това води до объркане, разочарование и дори до отказ!

За педагогическия инструмент "Добре дошли в Графовил" **задачата във всеки епизод е само една**.

При прилагането на методи, които противопоставят два проблема, целите не са достатъчно ясни и категорични. Да вземем пример от френски език – ако работим за правилната употреба на "se" и "се", които се пишат различно, но се произнасят еднакво, и даваме обяснения едновременно и за двата случая (тъй като целта е да не се объркат), по всяка вероятност резултатът ще бъде катастрофален, понеже е много трудно от психологическа гледна точка човек да не смесва два елемента, представени едновременно.

Подобен пример може да бъде даден и от английската версия – "Welcome to Graphoville", но за две сегашни времена - present simple and present progressive, които много често се объркат.

Затова, за да се постигне добър резултат, **трябва да се поставят ясни, точни, достъпни цели**, които да водят до извлечение и запомняне на най-важното, най-същественото.

- Поставяне в контекст

Много често по време на нашето обучение се е случвало да правим упражнения извън всяка квадратна рамка от типа: *Попълнете изреченията с "всеки", "всяка", "всички"*. Самите изречения нямат никаква връзка помежду си. Ако същата задача бъде поставена за изречения в определен контекст, свързаният текст ще ангажирал и въображението. Така той ще фиксира в паметта разглеждания проблем, което, освен всичко останало, ще направи упражнението по-забавно и запомнящо се.

В педагогическия инструмент "Добре дошли в Графовил" всичко е представено в контекст, който **допринася за по-доброто разбиране и запомняване чрез асоцииране с герой или ситуация**. Така например, името на гадателката съответства на бъдеще време, тъй като тя, предсказвайки бъдещето на своите клиенти, обикновено се изразява в това време. Подобни асоциации са търсени между езикови или граматични проблеми и имената на много от героите.

- Използване на всички възможни средства

В това отношение мултимедийният формат предоставя най-много възможности, тъй като за хората с по-силна зрителна памет **може да се комбинират текст и илюстрации**, за тези с по-силна слухова памет – глас, **музика, характерни шумове**, а за кинетичните – **движение, контекст, сценарий**. В най-голяма степен това е постигнато в "Добре дошли в Графовил".

Упражненията, които могат да се принтират и така да се работи с тях, също предлагат контекст и илюстрации.

- Даване на указания на лесен и разбираем език

Колко пъти сме „засичали“ на някое упражнение, поради факта, че не сме разбрали какво се очаква от нас или не сме разбрали някоя дума, чието значение не ни е съвсем ясно... Какво да правим? Да поискаме допълнителни обяснения (рискуваме да минем за глупави) или да се надяваме, че случайно ще открием върното решение?!...

Този проблем не би съществувал, ако указанията са написани на лесен и разбираем език, достъпен за всички. Трябва да се има предвид, че **изречение от повече от 10 думи може да затрудни** някои от обучаемите, а подчинено изречение би било допълнителна пречка за разбиране. Що се отнася до използвания речник, би било уместно **да се подбират по-прости и често срещани думи**.

- Ограничаване до едно неизвестно

Откриването на едно неизвестно или упражняването на един проблем е добър вариант за работа. Но ако неизвестните станат две или повече – вече са много! Това означава безполезно усложняване и създаване на условия за объркане. Такива примери не са редки, но тук няма да ги цитираме, за да не обременяваме най-вече обучаемите с непознати за тях термини и референции.

Най-просто казано – **трябва да мислим от позицията на обучавания** и да се поставяме на негово място, доколкото ни е възможно ...

- Начин на представяне

Признак на уважение и внимание към обучаваните е **предоставянето на учебна документация, работни материали и т.н. в добър външен вид**, по възможност ясни и четливо принтирани фотокопия, с добре различими илюстрации и текстове. Да прилагаш принципа на фасилитация означава също така да предизвикаш желание за работа, в която обучаваните да участват с желание.

Да помислим също за това как да предизвикаме интереса на обучаваните, как да привлечем вниманието им върху практическото използване на предлаганите упражнения, което ще ги мотивира допълнително.

Не трябва да се подминава и представянето на съдържателната част – **само по едно упражнение на страница (или на еcran)**, за по-голяма яснота и лесен достъп. Необходимо е да се предвиди достатъчно място за изпълнение на упражнението – това е на пръв поглед

нещо елементарно, но много често пропускано... Не забравяйте и поправката, ако има такава! Разположението в нея трябва да е абсолютно същото, както в самото упражнение. Това е необходимо за по-лесно и бързо ориентиране.

-Без клопки

В упражненията, които са част от създадените от нас образователни инструменти, основен принцип е бил и този – **да не се залагат „клопки“**, които биха поставили обучаемия пред трудна и объркваща ситуация. Той би изпаднал в конфузно и глупаво положение и би се почувствал провален или смешен. Това е по-опасно от простото нерешаване на дадена задача!

-Да не се показват грешно изписани думи

Под претекст да се упражнява окото да открива грешки, някои упражнения, макар и все по-малко вече в наши дни, показват сгрешени думи. В тях задачата е сгрешените думи да бъдат коригирани. Но всичко, което се показва пред погледа, се запечатва до голяма степен в паметта. Следователно това не е улесняващ начин за запаметяване на правилното, а точно обратно, по-скоро объркащ. Дори и на дълската, в клас, **не трябва да се допуска да се изписват грешни думи**, с цел поправка и запомняне на правилния вариант. Този принцип систематично е приложен и в другите наши педагогически инструменти, например "Bienvenue à / Welcome to Graphoville ". Всъщност, ако в упражненията напишете грешно дадена дума или изтеглите с мишката грешен отговор, програмата не приема този отговор.

-Ясно изразени критерии за успех

Това, което тревожи обучаемите, е да не знаят как ще бъдат оценявани и то в детайли. При по-голямата част от контролните и изпитите не се съобщават критерии за оценяване. А всъщност това би предизвикало интереса и желанието за успех на обучаемите и, освен всичко друго, би им дало **възможност за самооценка**.

Например, в педагогическия инструмент „900 упражнения за професионална комуникация“ ние сме посочили критерии за положителна оценка в частта „оценка“. Изпълнението на едно упражнение би било оценено положително, ако:

- указанията са били изпълнени;
- 8 от 10 отговора са верни;
- има по-малко от 8 правописни грешки в цялото упражнение;
- не са пропуснати главните букви;
- посочен е един минимум за брой точки;
- почеркът е четлив;
- и т.н.

По този начин, обучаваният може точка по точка да прецени какво е изпълнил, какво е изисквано и да нанесе съответните корекции, ако е необходимо.

Накрая, пожелаваме на всички, които са решили да използват този педагогически инструмент, преди всичко да го ползват с доволствие, да работят спокойно и уверено и да не подценяват собствените си възможности и умения!

Бихме желали използваните тук педагогически принципи да бъдат прилагани и в други области на преподаването, в обучението и по други учебни предмети, а затова...разчитаме на Вас!

5. Авторите и другите техни педагогически и образователни инструменти

5. 1. Авторите на DVD "Ресторант Венеция-3"

Това е третата версия на този педагогически инструмент в рамките на 3 европейски проекта по програма "Леонардо да Винчи", създадени от Асоциацията Евро Кордиал и нейните партньори:

Концепция :

Euro Cordiale, Association de création pédagogique, Mertert (Люксембург)

Arbeitskreis Orientierungs- und Bildungshilfe, Berlin (Германия)

Dorothea Beckmann Medienbüro, Berlin (Германия)

Litera Nova, Berlin (Германия)

Експериментиране :

Institut de Création Pédagogique, Paris (Франция)

URIEL: Association pour la Formation et la Recherche, Achères (Франция)

MENFPS: Service de la scolarisation des enfants étrangers, (Люксембург)

Centre de Technologie de l'Education (Люксембург)

Lycée Technique Joseph Bech, Grevenmacher (Люксембург)

Lycée Technique Mathias Adam. Pétange (Люксембург)

Service Education en Prison, Schrassig (Люксембург)

Немска версия :

Arbeitskreis Orientierungs- und Bildungshilfe, Berlin (Германия)

Dorothea Beckmann Medienbüro, Berlin (Германия)

Litera Nova, Berlin (Германия)

Hauptschule Wincheringen, Wincheringen (Германия)

Английска версия :

Top Traduction Service, Parmain (Франция)

North East Institute of Further and Higher Education, Belfast (Обединено кралство)

Българска версия :

Филиал-Силистра на Русенски университет, Силистра (България))

Програмиране: Доротеа Бекман

Графични илюстрации: Катрин Бомон, Росен Лебедов

Музикални илюстрации: Ален Стофен

Тонрежисьор: Жос Молитор

Други сътрудници: Guy Bentner, Davina Dunkel, Christiana Freichel, Gaby Gelz, Dominique Godet, Martine Haret, Jean-Paul Junck, Eliane Kettels, Michael Kügelgen, Alberto Machado, Jean-Lou Majerus, Tania Marinelli, Marc Mergen, Nicole Mich, William Schütz, Arlette Theis, Christiane Tonnar, Arlene Watson, Alex Werné, Nathalie Zahles.

5.2. Други педагогически инструменти от същите автори, които могат бесплатно да бъдат изтеглени

Авторите на това педагогическо ръководство Доминик Садри-Фор, Ерни Плайн (асоциация *Евро Кордиал*) и Жан-Дьони Остер са участвали в много голяма степен и при създаването на инструментите, включени в списъка по-долу. За популяризиране на чуждоезиковото обучение Асоциацията *Евро Кордиал* е получила през 2008 г. Европейски езиков знак. Много от създадените образователни инструменти са предназначени за младежи с проблеми в образователното, социалното и професионалното си интегриране и могат да бъдат използвани при групово, индивидуализирано или при напълно самостоятелно обучение. Повечето от тях съществуват на 4 езика (френски, английски, немски и български). Те могат да бъдат бесплатно изтеглени, без регистрация от сайта на нашата асоциация: www.euro-cordiale.lu

- "Bienvenue à Graphoville" – софтуер за усъвършенстване на правописа на френски език по различен и интересен начин. Съществува и във версии: "Welcome to Graphoville" за усъвършенстване на английски език. Предстои завършването на версия и на немски език.
- "100 професии, представени от тези, които ги практикуват" – запознаване с различни професии, предимства и трудности при тяхното практикуване (на френски, английски и немски език).
- "900 упражнения за професионална комуникация" – (на френски, английски, немски и български език)
- "Умения за откриване" – педагогически инструмент за логическо мислене, когнитивно и поведенческо развитие (на френски, английски, немски и български език).
- "Социални компетенции" – съвкупност от упражнения, създадени от Академията в Реймс и *Евро Кордиал* (на френски, английски, немски и български език).
- Педагогически ръководства за съответните образователни инструменти, предназначени за обучаващите.

- Модули за извънучилищно обучение

- Тестове за входно ниво и критерии за оценка и самооценка

От същите автори са и два педагогически инструмента за борба с неграмотността.

- *Истории за четене и писане на лесен френски*, CD-ROM за деца, изучаващи френски език (издадени от *Евро Кордиал*, Люксембург);

- *Започвам да чета на френски*, 8 разказа за деца, начинаещи в обучението на френски език (5 CD-ROM-а, издадени от *Евро Кордиал*, Люксембург). Тази серия от разкази е отличена с Езиков знак през март 2007 г.

Доминик Садри-Фор е автор на :

Библиотека Празнично четиво: шест разказа за младежи, с педагогическа насоченост и целящи превенция на неграмотността, публикувани през 1995 г., издателство Hachette и преведени на италиански и гръцки език;

Цел - четене: практически инструмент в борбата срещу неграмотността, издаден през 1995 г., издателство Hachette.